

TISKOVÁ ZPRÁVA

Praha 8. července 2022

Akademie věd ČR
Národní 1009/3, 110 00 Praha 1
www.avcr.cz

KRÁSA FYZIKÁLNÍCH ROVNIC: PRAHA JE TŘETÍM EVROPSKÝM MĚSTEM S MALBOU ROVNICE NA VEŘEJNÉM MÍSTĚ

Na boční stěně budovy Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského je od června namalována Heyrovského-Ilkovičova rovnice. Ústav Akademie věd se tak zařadil po bok nizozemských měst Leiden a Utrecht, kde vznikla myšlenka propagace vědy pomocí rovnic na veřejných budovách. Další rovnice bude namalována ve Vídni. Tato aktivita pro komunikaci vědy je součástí projektu ONEM.

Obyvatelé sídliště u metra Ládví se v polovině června překvapeně zastavovali u budovy v areálu Akademie věd ČR a fotili si ji. Během víkendu se totiž na boční stěně Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského objevil velký nápis s Heyrovského-Ilkovičovou rovnicí.

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského se tak v rámci projektu ONEM (Optical Near-Filed Electron Microscopy) připojil k nizozemským městům Leiden, kde zdi zdobí již osm rovnic, a Utrechtu. Cílem je ukazovat veřejnosti krásu matematického vyjádření fyzikálních či chemických jevů, připomínat důležité vědecké objevy a osobnosti, které v daném městě působili.

Ústav AV ČR pečuje o odkaz nositele Nobelovy ceny

Heyrovského-Ilkovičova rovnice popisuje polarografickou vlnu. Polarografii objevil před 100 lety, v roce 1922, Jaroslav Heyrovský a v roce 1959 za ni získal Nobelovu cenu. Metoda polarografie slouží k určování výskytu a koncentrace neznámých látek v roztoku. V průmyslu se používá ke zjištění složení surovin nebo produktů, v medicíně se používá například při rozboru krve, v potravinářství ke stanovení složek v potravinách.

„Heyrovského-Ilkovičova rovnice popisuje základní vztah mezi elektrickým proudem protékajícím rtuťovou kapkovou elektrodou a potenciálem,“ vysvětluje Zdeněk Samec, který rovnici na stěnu ústavu vybral. V roce 1934 tuto rovnici odvodil Dionýz Ilkovič, žák profesora Heyrovského.

Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského je nositelem odkazu našeho prvního nobelisty. Když se díky iniciativě Mariany Amaro zapojil do projektu ONEM, přivítal i akci na propagaci vědeckých objevů na zdech. Praha se tak stala třetím evropským městem, kde je na veřejném místě připomínán významný vědecký objev formou malby na zeď. Projekt byl financován z programu Evropské unie pro výzkum a inovace Horizon 2020 na základě grantové dohody č. 101017902.

Kontakt pro média: **Markéta Růžičková**
Divize vnějších vztahů AV ČR
press@avcr.cz
+420 777 97 0812

Miroslava Macháčková
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
miroslava.machackova@jh-inst.cas.cz
+420 739 058 416

„Vidět, jak projekt rovnic na zdech ožívá a přináší vědecké objevy do pražských ulic, je velmi vzrušující. Je to jeden z nejkreativnějších projektů v oblasti komunikace vědy, na kterém jsem se kdy podílela, a který během pár dní vzbudil zvědavost mnoha lidí. Jsem ráda, že nástěnné malby rovnic podněcují myšlenky a rozhovory o vědě a že mají skutečný význam pro propojení vědy a společnosti,“ říká Mariana Amaro.

Více informací:

dr. **Mariana Amaro** (mluví anglicky)
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
e-mail: mariana.amaro@jh-inst.cas.cz
+420 266 053 505

prof. RNDr. **Zdeněk Samec**, DrSc.
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR
e-mail: zdenek.samec@jh-inst.cas.cz
+420 266 052 017

Fotogalerie:

<https://www.onemicroscope.com/outreach/>

<https://muurformules.nl/>